

Asiakaspolar

Valoa kansalle

Valosuunnittelija
Jukka Laukkanen
kertoo juhlavalaisemisen
parhaat vinkit

Sivut 4 - 5

Antti Tuisku
on WWF:n
Luonnonlähettiläs

”Muutos lähtee itsestä

Sivu 31

”Tulis jouluku, että
sais yölläkin syödä”

Jouluku on päitsi merkittävin
perhejuhla myös vuoden
tärkein ruokajuhlaku.

Keskiaukeamalla

Toimitusjohtajan katsaus

11.11.2009

Rovakairassa on pohdittu ensi vuoden toiminnan painopisteitä. Sähkönjakelu on vuosien ja vuosikymmenien tähtämällä tapahtuvaa toimintaa. Silti on tärkeitä vuosittain asettaa tavoitteita toiminnan kehittämiseksi ja tietenkin henkilöstön työpanoksen suuntaamiseksi oikeisiin asioihin. Maaliin tässä työssä ei päästä koskaan, mutta välitavoitteiden avulla säilytetään oikea suunta.

Asiakastyytyväisyyttä pyritään ensi vuonna kehittämään sekä uusien järjestelmien käyttöönotolla että tuomalla tiedottamista lähemmäksi asiakkaita. Järjestelmiä ja tekniikkaa edustaa automaattiseen mittarinlukuun liittyvä laajamittainen mittarien vaihtotyö. Lopputuloksena meillä on muutaman vuoden kuluttua järjestelmä, jonka avulla asiakkaan energiankäyttöön voidaan antaa yksilöllistä neuvontaa ja opastusta. Samaan kategoriaan kuuluu asiakastietojärjestelmän vaihdos. Tietojärjestelmän vaihtoon liittyy aina alkukankeuksia, mutta yritämme parhaamme sujuvan toiminnan käynnistämiseksi mahdollisimman nopeasti.

Haluamme myös entistä enemmän olla mukana toimialueen tapahtumissa kertomassa itsestämme ja palveluistamme. Ensi vuoden erityisteema on kyläiltoihin yms. paikallisiin tilaisuuksiin osallistuminen. Olkaapa tekin, hyvät yhdistysten ja järjestöjen aktivistit, aloitteellisia meidän suuntaamme.

Olemme paikallisessa omistuksessa oleva yhtiö. Yksi osa omistajapolitiikkaa on sähkönjakeluverkoston pitäminen hyvässä kunnossa vuodesta toiseen. Tähän liittyy uudissähköistyksen aikana rakennetun verkoston saneerausvauhdin kiihtyminen lähivuosina. Ensi vuoden aikana selvitetään millainen sähköverkon rakenteen ja suojausten tulisi olla seuraavien 50 vuoden ajalle.

Rakennusten ominaiskulutukset pienenevät ja varmaankin sähkön pientuotanto ainakin jossain määrin kasvaa. Sähköauto on voimakkaassa kehitysvaiheessa tällä hetkellä. Se ei ole ihme, sillä sähköauto tarvitsee energiaa 10-20 kWh/100 km, kun luku uudellakin polttoainetta käyttävällä autolla on 50-70 kWh/100 km. Mikä parasta kasvihuoneilmiöitä aiheuttavat CO₂-päästöt kilometriä kohden ovat sähköautolla 20-30 g/km kun polttoainetta käyttävillä autoilla luku on suuruusluokassa 150 g/km. Sähkön lisäkäyttö liikenteessäkin säästää energiaa ja ympäristöä.

Toivotan asiakkaillemme mukavaa Joulun odotusta. Joulumieltä kukin saa omalla tavallaan. Jouluruokien valmistelu on yksi osa joulupe-rinnettä. Hyväntekeväisyys on myös vanha, hyvä joulutapa.

Rovakaira Oy

Tapio Jalonen
toimitusjohtaja

Jouluruokkaa tarjoo kunnan väki

RUOKA YHDISTÄÄ JOULUA MEILLÄ JA MUUALLA

Kun on joulu, niin paistahan akka toinenkin silakka.

PIENIÄ NE OVAT SILAKAT JOULUKALOIKSI.

Tulis joulu, että sais yölläkin syödä.

Niin, eihän siitä mihinkään päästä, että joulu on -
kaiken muun hyvän ohella - paitsi vuoden merkittävien
perhejuhla myös vuoden tärkein ruokajuhla.

Viime jouluna, kun taantumasta jo hiljaa huhuiltiin, suomalaiset käyttivät jouluruokiin ja lahjoihin 980 miljoonaa euroa.

Vaikka lama on tullut jo todeksi osoitukseksi, joulun on tänäkin vuonna vuoden paras juhla sekä kauppiaille että kuluttajille.

Joulunalusviikot ovat suomalaisten kalteimpia viikkoja. Kyytiä kaupan kassojen kilinälle antavat tuttuun tapaan joulukuun alkupuolella maksettavat veronpalautukset.

Tässä oravanpyörässä unohtuvat helposti isoäidin ohjeet: *Älä osta sitä mitä tarvitset, vaan sitä mitä ilman et tule toimeen.*

Joulukuun on vuoden ”hulluin” kuukausi. Asia voidaan toki nähdä toisinkin. Lahjojen antaminen kertoo siitä, että maassa on rauha ja ihmisillä hyvä tahto.

Samalla torjutaan taantumaa, kukin parhaan kykynsä mukaan. Myönteistä on sekin, että joulukauppa tarjoaa noin 10 000 lisätyöpaikkaa, joista suurimman osan täyttävät nuoret, koululaiset ja opiskelijat.

Ruotsin ja Suomen joulukerkut

Suomalaisten ja ruotsalaisten joulun viettoon liittyviä tapoja, tottumuksia ja perinteitä selvitettiin 1990-luvulla laajassa tutkimuksessa. Asialla olivat Suomessa Elintarviketieto Oy ja Ruotsissa Sifo. Vertailu oli mielenkiintoinen.

Rakkaan naapurimme joulun viettämiseen on monia yhtäläisyyksiä suomalaisten kanssa mutta myös monia eroja.

Kummassakin maassa ehdottomasti yleisin jouluruoka on perinteinen joulukinkku. Kinkku nousee Ruotsissa 95:een joulupöytään sadasta, Suomessa ilmeisesti vielä useampaan. Kinkun torjujat lienevät kasvissyöjiä.

Sitten alkavatkin erot. Ruotsalaiset eivät juuri nauti, kuten suomalaiset, lanttua, porkkana- ja perunalaatikoita ja rosolleista. Riisipuuro ja lohikaan eivät sijoitu ruotsalaisen joulupöydän ykkösherkkuihin.

Niiden sijasta naapurissa suositaan apelsiineja (!) ja lihapullia sekä silliä - kuten meilläkin - ja makeaa joulumehua (julumust), joka menee naapurissa jopa joululuen edelle.

Ruotsalaiset herkkuttelevat jouluna myös juustolla ja suomalaisten illanistujaisruualla, janssoninkiusauksella. Eikä amerikkalaisten joulukinkku, kalkkunakaan ole heille aivan outo.

Piparkakut yhdistävät

Kotona leivottavat piparkakut ovat Suomen

Joulun sanoja

GRAAVILOHI Konvehti Tähti
Valot LAHJA Pukki Pipari
Glögi OLUT
Porkkanalaatikko Sinappi Kuusi
Kortti Tuoksut JEESSUS Kynttilä
Sauna LIPEÄKALA
Tonttu Lanttulaatikko KALKKUNA Kukka
Kirkko Hyvä tahto Ohrapuuro
Riisipuuro Torttu LAULU

Testiryhmämme pikainen pohdiskelu tuotti 30 joulusta mieleen tulevaa sanaa. Ja montako niistä liittyy ruokaan ja juomaan - melkein puolet. Se kertoo siitä, että joulun on kaiken muun hyvän ohella vuoden tärkein ruokajuhla.

ja Ruotsin joulua yhdistävät tekijät, mutta juomisessa erot ovat melkoiset. Suomalainen luottaa yhä maitoon, jota peräti kolme neljästä suomalaisesta kaataa jouluna lasiinsa. Toisella sijalla meillä on vesi ja kolmannella piimä. Sen jälkeen tulevat punaviini, keskiolut ja mehut.

Suurimmat erot ovatkin juomapuolella, sillä reilusti yli puolet ruotsalaisista huuhtoo jouluna kurkkunsa joko makealla joulumehulla, jouluoluella tai glögillä, joka on kasvattanut viime vuosina suosiotaan myös Suomessa.

Joulukorttien ja joululahjojen vaihto kuuluu niin suomalaisten kuin ruotsalaisten joulutapoihin. Ruotsissa on selvitetty sekin, kumpi puolisoista laittaa jouluruuat ja tekee joulusiivouksen.

Vastaus on tuskin kovin mieluinen tasa-arvovaltuutetulle, sillä nämä tehtävät tekee Ruotsissa lähes sataprosenttisesti nainen. Nainen ostaa useimmiten myös joululahjat. Ruotsalaismiesten tehtäväksi jää sen sijaan hankkia jouluviinat ja esiintyä joulupukkinä. Tämä taitaa olla liiankin tuttu aviopuo-

lisoiden työnjako myös Suomessa.

Pieniä ovat siis erot joulun viettämiseen näissä kahdessa pohjoismaassa. Erot löytyvät lähinnä siitä mitä jouluna syödään ja juodaan.

Keittokirjoja joka makuun

Joulun perinteet ja tavat muuttuvat hitaasti. Joulukinkku on yhä tärkein joulun traditio ja samalla suomalaisen joulupöydän kohokohta.

Jouluna syötiin ja juotiin tulevan vuoden onneksi. Entisajan tapoihin kuului myös se, että ruuat jätettiin pöydälle jouluyöksi haltijoita ja vainajia varten. Nytemmin tästä perinteestä on luovuttu, mutta jääkaapilla kävijöitä riittää, sillä jouluna ei pidä kenenkään nälkäisenä nukkua. Jouluna kaloreita ei lasketa.

Joulunajan mässäilystä kertoo varmaan jotain jouluun liittyvien keitto- ja ruokakirjojen runsaus. Muutenkaan ruuanlaittoon liittyvistä ohjeista ei ole pulaa.

Keittokirjoille on erinomainen markkinarako. Tämän hoksasivat jo viime vuosikym-

menellä Ounasvaaran yläasteen 9 A:n oppilaat, jotka tekaisivat ”Lapin kuuluisuuksien keittokirjan” rahoittaakseen luokkaretkensä ja leirikoulunsa joulupukin, Pyhän Nikolauksen syntysijoille Kreikkaan.

Kirjan reseptit oli tosin tarkoitettu joulun jälkeisille härkäviikoille. Nuoret lähestyivät tunnettujen Lapin ihmisten lisäksi ennakkoluulottomasti itseään tasavallan presidenttiä Martti Ahtisaarta. Kansliasta saapui paluupostissa kaalipihviresepti.

Silloinen kaupunginjohtaja Matti Pelttari antoi kirjaan mainion suutarinlohiohjeen. Maalaiskunnan johtajana toiminut Mauri Gardin ja muusikko Seppo Leino herkuttelivat poronfileellä ja sienikastikkeella.

Maaherra Hannele Pokka kertoi leipovansa mieluiten makeita puolukkapiirakoita, ja kansanedustaja Esko-Juhani Tennilän päivän juhlisti vaimon laittama makkara-keitto ja Lapin Kullan keskaripullo.

Hannu Takkula ilmoitti olevansa lind-

ströminpohvin ystävä Jope Ruonansuun lusikoidessa mieluiten makaronilaatikkaa. Lanko-Pekka nosti juhla-ateriakseen Pohjolan paistin - porosta tietysti - valkosipulin kynsien kera.

”Soon tosi kranttu, jolle se ei maistu.”

Ruoka on aina makuasia. Hyvän aterian ei aina tarvitse olla monimutkainen.

Parhaiten tämän todistaa Anita Patala kirjoittamassaan kultamiesten keittokirjassa ”Iljetystä ja vaskoolisärkiä”.

Yli muiden nousee Lahdelman Jussin yksinäinen, huurteinen joulu tähtikirkkaassa yössä Kopsusojan kämpällä itse repussa kannettuine eväineen: ”2 kg valmista kinkkua, hapanlimppu, voita, 1 pulloa kossua, kahvia ja sokeria.”

Joulutunnelma lienee ollut aito ja jäljittelemätön. ■

ROVAKAIRAN YHTEYSTIEDOT

Rovaniemen palvelupiste

Käyntiosoite: Kauppakeskus Revontuli, Koskikatu 27, 4 krs.
Postiosoite: PL 8013, 96101 Rovaniemi
Puhelin 0207 566 300. Asiakaspalvelu 0207 566 320
Faksi 0207 566 301
asiakaspalvelu@rovakaira.fi
www.rovakaira.fi

Napapiirin toimisto

(Käyntiosoite: Pukinpolku 40)
Postiosoite: PL 8013, 96101 Rovaniemi
Puhelin 0207 566 300. Faksi 0207 566 308
asiakaspalvelu@rovakaira.fi

Kittilän palvelupiste

Lukkarintie 30, 99100 Kittilä
Puhelin 0207 566 300
Asiakaspalvelu 0207 566 320
Faksi 0207 566 307
asiakaspalvelu@rovakaira.fi

Sodankylän palvelupiste

Ojennustie 3, 99600 Sodankylä
Puhelin 0207 566 300
Asiakaspalvelu 0207 566 320
Faksi 0207 566 309
asiakaspalvelu@rovakaira.fi

